

Sygn. akt III Cz 413/19

POSTANOWIENIE

Dnia 1 października 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Balion - Hajduk

Sędziowie Sądu Okręgowego: Leszek Dąbek

Roman Troll

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 1 października 2019 r. w G.

sprawy z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej przy ulicy (...) w T.

przeciwko Z. P.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej

na rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 3 wyroku Sądu Rejonowego w (...)

z dnia 13 grudnia 2018 r., sygn. akt I C 846/18

postanawia:

1. **oddalić zażalenie;**

2. **zasądzić od pozwanej na rzecz powódki kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

SSO Roman Troll SSO Magdalena Balion - Hajduk SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Cz 413/19

UZASADNIENIE

W punkcie 3 wyroku z 13 grudnia 2018r. Sąd Rejonowy w(...) na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 137 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 90 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazał, że pozwana dała podstawę do wytoczenia powództwa, ponieważ pomimo posiadania wiedzy o podjęciu przez wspólnotę mieszkaniową uchwały o podwyższeniu opłat nie uiściła na czas wymaganych sum. Dodatkowo, brak było realnej przeszkody do uiszczenia przez pozwaną opłat, a także podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c.

Zażalenie na to rozstrzygnięcie złożyła pozwana, zarzucając naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie. Domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez nieobciążanie pozwanej kosztami procesu i zasądzenia na swoją rzecz od powódki kosztów postępowania zażaleniowego. Wywodziła, że nie dała powodów do wytoczenia powództwa, ponieważ powódka nie posiadała rachunku bankowego, na który pozwana mogłaby przelać środki, zaś stan zdrowia pozwanej uniemożliwiał dokonywanie opłat w inny sposób. Wskazywała również, że uiściła w całości należność objętą żądaniem pozwu przed doręczeniem jej nakazu zapłaty.

Powódka domagała się oddalenia zażalenia i zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie mogło zostać uwzględnione.

Stosownie do regulacji prawnej z art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Prawidłowe zastosowanie tej regulacji prawnej sprowadza się zatem do ustalenia strony wygrywającej i przegrywającej, na którą zostanie nałożony obowiązek.

W wypadku umorzenia postępowania ustalenie stron wygrywającej i przegrywającej uzależnione jest od przyczyny, która spowodowała potrzebę wydania tego rodzaju postanowienia. Według stanowiska doktryny, umorzenie postępowania stawia stroną powodową w roli strony przegrywającej spór, jeśli cofnęła pozew, zrzekając się niezaspokojonego roszczenia, albo jeśli cofnięcie pozwu nastąpiło wskutek niewywołanej przez strony zmiany stanu faktycznego, która doprowadziła do bezprzedmiotowości roszczenia (T. Demendecki (w:) Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz do art. 1-729, tom I, Lex nr 523981).

Zasadą jest, iż w przypadku cofnięcia pozwu obowiązkiem zwrotu kosztów procesu obciążony jest powód (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 22 sierpnia 2012r., III AUz 78/12). W judykaturze i piśmiennictwie utrwalony jest pogląd, że wyjątkowo obowiązek zwrotu kosztów może nie obciążać strony cofającej powództwo. Ma to miejsce wówczas, gdy cofnięcie jest wynikiem zaspokojenia powoda przez przeciwnika w toku postępowania, a powód wykaże, że wniesione środki procesowe były niezbędne do dochodzenia praw lub celowej obrony (art. 98 § 1 k.p.c.). W takiej sytuacji, to pozwany jest traktowany jako strona przegrywająca sprawę i jest obowiązany do zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi na zasadach ogólnych (art. 98 § 1 k.p.c.).

Z okoliczności sprawy wynika, że przyczyną cofnięcia pozwu co do kwoty głównej było uiszczenie przez stronę pozwaną w toku postępowania dochodzonej sumy pieniężnej wobec czego, należało ją uznać za przegrywającą sprawę.

Wskazana w art. 102 k.p.c. regulacja prawna jako przepis szczególny od art. 98 k.p.c., winna być stosowana w wyjątkowych sytuacjach. Ocena, czy takie przesłanki wystąpiły powinna być zawsze dokonywana w całości oceny okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu.

W doktrynie i orzecznictwie, jako okoliczności uzasadniające zastosowanie art. 102 k.p.c., wskazuje się te związane z samym przebiegiem postępowania, ale również dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Ocena tych okoliczności następuje z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego.

W niniejszym przypadku takie okoliczności jednak nie zachodziły. Zwrócić należy bowiem uwagę, że to działania pozwanej doprowadziły do wytoczenia powództwa. Z zebranej w sprawie dokumentacji wynika, że pozwana na etapie przedprocesowym w piśmie z 4 października 2017 r. została poinformowana przez powódkę o treści uchwały dotyczącej wysokości zaliczki eksploatacyjnej oraz terminie jej zapłaty. Strony postępowania w sprawie o sygn. I Ns 1106/17 Sądu Rejonowego w (...) zawarły wprawdzie ugodę w przedmiocie założenia rachunków bankowych dla wspólnoty mieszkaniowej, jednakże ze stanu faktycznego sprawy wynika, że pozwana pierwotnie nie wyrażała zgody na ich założenie.

Sąd Okręgowy nie dopatrzył się zatem istnienia przyczyn przemawiających za zmianą zaskarżonego postanowienia i zastosowaniem art. 102 k.p.c.

Dlatego na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397§1 i 2 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił zażalenie jako bezzasadne. O kosztach postępowania zażaleniowego orzekł na podstawie art. 98§1 k.p.c. z

uwzględnieniem §2 pkt 1 w związku z §10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z 22 października 2015r. (Dz.U. z 2015r., poz. 1804).

SSO Roman Troll SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Leszek Dąbek